

Głos Wielkopolski

CODZIENNE PISMO POLITYCZNO-INFORMACYJNE

Rok I

Poznań, czwartek, 22 marca 1945

Nr 30

Ziemia nadodrzańska — odwieczne nasze dziedzictwo

Polski Związek Zachodni, zdając sobie sprawę z ważnej chwili dziejowej dla Polski, jaką jest powrót ziem nadodrzańskich do macierzy, prosił znanego prehistoryka prof. U. P. dra Józefa Kostrzewskiego, o napisanie aktualnego artykułu, który zaznajomiłby szerszy ogół z zagadnieniem ziem nad Odrą i przedstawił nasze odwieczne prawo do tych obszarów. Jesteśmy obecnie szczęśliwi, że możemy umieścić na łamach poczytnego pisma „Głos Wielkopolski” powyższy artykuł cenionego profesora.

Jest faktem powszechnie znanym, że w połowie X w. po Chr., a więc w czasie kiedy państwo Mieszka I wylaniało się z pomroki przeddziejowej, plemiona polskie sięgały ku zachodowi nie tylko do Odry, lecz przekraczały tę rzekę ku zachodowi, dochodząc na Śląsku aż do Nisy, i w środkowym biegu zajmując ziemię Lubuską, a tak samo dalej ku północy plemiona pomorskie sięgały dość daleko na lewy brzeg Odry. Znamienny jest fakt, że pierwsza historyczna wzmianka o Polsce z roku 963 odnosi się do walk Mieszka I z Niemcami o ujście Odry, a nie należy też zapomnieć, że pierwsza stolica Polski, Poznań, leżała nad dopływem Odry i Warty. Polska za pierwszych Piastów była więc państwem wybitnie nadodrzańskim i Odra była główną osią życiową tego państwa. W tym czasie główny trzon państwa niemieckiego znajdował się nad Renem, a ku wschodowi nie sięgało ono nawet do Łaby, gdyż środkowy i górny bieg tej rzeki był w całości w posiadaniu plemion słowiańskich, blisko z nami spokrewnionych, a nawet w dolnym jej biegu, na obszarze dzisiejszego Hanoweru mieszkali słowiańscy Drzewianie, których resztki wymarły dopiero w początku 18 stulecia. Pierwsi władcy polscy: Mieszko I i Bolesław Chrobry wyraźnie dążyli do zjednoczenia plemion zachodniosłowiańskich, rozumiejąc potrzebę przeciwstawienia się niemieckiemu dążeniu ku wschodowi i konieczność silnego oparcia Polski o Bałtyk. Niestety słabi ich następcy nie pamiętali o zadaniach naszych na zachodzie a symbolicznym wyrazem odwrócenia się Polski od zagadnień zachodnich było przeniesienie stolicy państwa przez Kazimierza Odnowiciela z Poznania do Krakowa. Jeszcze Bolesław Krzywousty próbował wprowadzić w pierwszej połowie XII w. utrwalić władzę Polski na Pomorzu szczecińskim, ale nie znalazł niestety godnych siebie następców. W miarę utraty wpływów Polski na zachodzie rósł napór Niemców ku wschodowi, doprowadzając w połowie XII wieku do podbicia znacznej części zachodniej Słowiańszczyzny (zdobycie Brandenburga 1163). W ciągu XII i XIII wieku tracimy na rzecz Niemców Pomorze szczecińskie, ziemię Lubuską, a w XIV wieku ostatecznie odpada i Śląsk. Jednakże polskość na Śląsku trwa długo i Dolny Śląsk dopiero w ciągu XIX wieku ulega ostatecznie zniemczeniu (jeszcze bowiem sto lat temu Wrocław otoczony był z północy, wschodu i południa wsiami polskimi według niemieckiej mapy Partscha), a na Śląsku Opolskim językiem polskim mówi do dziś większość ludności.

Nie mogąc zaprzeczyć oczywistemu faktowi, że ludność polska mieszkająca w dorzeczu Odry od VI wieku po Chr., a więc na długo przed pojawieniem się tu pierwszych Niemców-kołoniści w XII wieku, uczeni niemieccy stale powoływali się na to, że w czasach przedhistorycznych mieszkająca nad Odrą ludność germańska, przybyła tu ze Skandynawii. W istocie dane historyczne i wykopaliska wskazują na polskie przebywanie nad wybrzeżem Bałtyku w ostatnim wieku przed Chr. i w I do III wieku po Chr. pewnych szczepów skandynawskich, stanowiących jednak tylko słabą domieszkę do ludności tubylczej, słowiańskiej, nazywanej przez autorów łacińskich i greckich Wenedami, określonej niemal tą samą nazwą, jaką

Nowe zdobycze Armii Czerwonej w Prusach Wschodnich

Padły dwa dalsze silne punkty oporu hitlerowskiego

Komunikat Radzieckiego Biura Informacyjnego z dnia 20-go marca:

Wojska 3-go Frontu Białoruskiego, kontynuując walki, celem likwidacji ugrupowania Niemców w Prusach Wschodnich, 20 marca zdobyły miasto Braunsberg, silny punkt oporu Niemców na wybrzeżu zatoki Frisch Haf, oraz w walkach zajęły ponad 40 innych miejscowości, wśród których Fedderau, Wesslinek, Kordommen, Rauschnik, Tomsdorf, Wermten, Hammersdorf, Neu Passarge. W rejonie tym w walkach 19 i 20 marca wojska Frontu wzięły do niewoli ponad 4000 niemieckich żołnierzy i oficerów i zdobyły ponad 300 dział.

Wojska 1-go Frontu Białoruskiego, po poważnych walkach, 20 marca zdobyły miasto Altdamm i zlikwidowały silnie umocniony przyczółek Niemców, na prawym brzegu Odry, na wschód od Szczecina.

Na pozostałych odcinkach frontu — walki o charakterze lokalnym i działania zwiadowców.

19 marca na wszystkich frontach uszkodzono i zniszczono 115 niemieckich czołgów i dział samochodowych. W walkach powietrznych i ogniem artylerii przeciwlotniczej zestrzelono 116 samolotów nieprzyjaciela.

Zagłębie Saary zajęte!

Kłeska armii niemieckiej między Saarą a Renem. — Linia Zygfryda przełamana. Przemysł niemiecki produkujący rocznie 16 milionów ton węgla i 3 miliony ton stali w rękach Sprzymierzonych.

London, 21. 3. — W ostatnich operacjach między Saarą a Renem, armia niemiecka poniosła całkowitą klęskę. Rozbite armie hitlerowskie w popłochu uciekają na wschód. Katastrofalny wprost odwrót odbywa się na ciężarówkach, zwykłych wozach, rowerach i pieszo.

Lotnictwo Sprzymierzonych nieustannie bombarduje drogi odwrotu, zadając ciężkie straty. Z 80 tysięcy żołnierzy, znajdujących się na tym odcinku, 30 tysięcy wzięto do niewoli. 7-ma armia ame-

rykańska przełamała linię Zygfryda i połączyła się z 3-cią armią amerykańską. Saarbrücken, Zweibrücken, Kaiserslautern, Moguncja i Wormacja zostały zajęte. Kopalnie węgla produkujące rocznie 16 milionów ton węgla i ciężki przemysł, produkujący 3 miliony ton stali rocznie — znalazły się w ręku Sprzymierzonych. Przez zajęcie Zagłębia Saary — Niemcy ponieśli nie tylko klęskę militarną, ale dotkliwy cios wymierzony w jeden z większych ośrodków przemysłowych.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej Bierut i premier Osóbka-Morawski na uroczystościach śląskich

Katowice (Polpress). Województwo Śląskie zostało powiększone przez przyłączenie Zagłębia Dąbrowskiego i trzech powiatów: Bytomskiego, Gliwickiego i Zabrzeńskiego. W związku z przyłączeniem Zagłębia Dąbrowskiego oraz części Śląska Opolskiego do Województwa Śląskiego —

odbyły się w Katowicach wielkie uroczystości, w których wzięli udział: Prezydent Krajowej Rady Narodowej ob. Bierut, Premier Tymczasowego Rządu Osóbka-Morawski, Naczelnny Dowódca W. P. generał broni Rola-Żymierski oraz przedstawiciel Rządu Radzieckiego gen. Szatylow.

stosowali do Słowian w wiekach średnich Niemcy. Ci Latowie, Borgundowie i inne szczepy nordyjskie, to drobne gromady zbrojnych awanturników, wyruszające z nieurodzajnej zimnej ojczyzny północnej po łupy na obszary rolniczej ludności słowiańskiej.

Nie zdomowiły się one jednak u nas, lecz przeszły przez nasze ziemie, dążąc dalej ku południowi, urodzajnych i bogatych ziem cesarstwa rzymskiego. Ponieważ prawo do ziemi ma tylko naród, który ją od wieków uprawia, a nie przelotny przechodzień żyjący z grabieży i opuszczający nowe siedziby dobrowolnie, gdy zaświta mu nadzieja większych zdobyczy w innym kraju, Niemcy nie mogliby się powoływać na owych Lamonów nawet wówczas, gdyby dzisiejsi Niemcy byli ich bezpośrednimi potomkami. W istocie zaś ludy wspomniane pochodzące z północy, nie są bynajmniej przodkami Niemców, ponieważ wymarły one bezpotomnie, przeważnie jeszcze w ciągu okresu wędrówek ludów, z dala od ziemi polskich. W przeciwstawieniu do owego krótkotrwałego pobytu nielicznych najeźdźców germańskich stwierdzić możemy zamieszkiwanie w dorzeczu Odry co najmniej od roku 1300 przed Chr. ludów słowiańskich, bezpośrednich przodków naszych, bo tutaj, nad Odrą i Wisłą była prakolebka ludności słowiańskiej. Stwierdzają to zgodnie badania prehisto-

ryczne, oparte na wykopaliskach, dalej wyniki dociekań językoznawczych, szczególnie opracowanie nazw miejscowych, a także badania przyrodnicze: paleobotaniczne i zoograficzne (Mocarski).

Przed trzydziestu dwoma wiekami mieszkał w dorzeczu Odry lud typowo rolniczy, który nazywamy ludem cmentarzysk popielnicowych albo ludem kultury „łuzyckiej”, ponieważ najstarsze cmentarzyska tego typu odkryto na Łużycach. Teza o słowiańskości tego ludu, sięgającego od środkowej Łaby aż poza Wisłę, postawiona przeze mnie przed trzydziestu dwoma laty (1913 r.), zyskuje coraz silniejsze oparcie naukowe i może dziś uchodzić w Polsce jako ogólnie przyjęta. Niemcy oczywiście tę niewygodną dla nich hipotezę gwałtownie zwalczały, tym dziwniejszy jest zatem fakt, że w najnowszym obszernym podręczniku historii powszechnej „Weltgeschichte fuer Alle”, pióra H. Schillinga, wydanym w czasie wojny obecnej i rzecz charakterystyczna, napisanym, jak autor wyraźnie w przedmowie zaznacza, z uwzględnieniem ideologii hitlerowskiej, na mapie dawnej Europy z czasów około 1200 przed Chr. znajdujemy oznaczonych Słowian jako mieszkających między Odrą a Wisłą, czyli na obszarze uznanym przeze mnie za słowiański, a ten sam zasięg mają też Słowianie na innej mapie tego autora, przedstawiającej stosunki ludnościowe Europy

Związek Radziecki wypowiedział Turcji umowę o przyjaźni i neutralności

Moskwa, 21. 3. — Dnia 19 marca Komisarz Ludowy Spraw Zagranicznych Związku Radzieckiego Mołotow złożył posłowi tureckiemu Sarperowi w imieniu Rządu Radzieckiego wypowiedzenie umowy o przyjaźni i neutralności zawartej dnia 17 grudnia 1925 r., wraz ze wszystkimi załącznikami. Poseł turecki p. Sarper odpowiedział, że oświadczenie to przekaże natychmiast rządowi tureckiemu.

Czwarta wiosna...

Moskwa, 21. 3. — Prasa radziecka zamieszcza artykuły poświęcone czwartej wiosnie wojennej. Gazeta „Trud” omawiając położenie gospodarcze Związku Radzieckiego, m. in. pisze: „Wkraczamy w czwartą wiosnę wojenną pełni sił i wiary w zwycięstwo!” „Iżwiestja” pisząc o rabunkowej gospodarce hitlerowców w okręgu kijowskim, o zniszczeniu kołchozów, o trudnych warunkach w jakich odbudowuje się wieś rosyjska, w zakończeniu podają nowe przysłowie, jakie utało się wśród ludu na żywej Ukrainie: „Kto Niemca nie znał — ten biedy nie widział”.

Opór hitlerowców coraz słabszy

Moskwa, 21. 3. — Wojska radzieckie współdziałając z wojskami bułgarskimi, zlikwidowały silny punkt oporu nieprzyjaciela nad rzeką Drawą.

Próżne wysiłki hitlerowców

London, 21. 3. — Jednostki 1-ej armii amerykańskiej, rozszerzając przyczółek pod Remagen — dotarły aż pod Bonn. Niemcy rzucili do przeciwnatarcia trzy dywizje pancerne (z 5-ciu posiadanych na tym odcinku), lecz natrafili na zdecydowany opór, ponosząc ciężkie straty.

Armia Czerwona — Łódź

Łódź, 21. 3. — Miasto otrzymało pomoc od Armii Czerwonej w postaci 1000 samochodów ciężarowych — celem przewiezienia węgla z Górnego Śląska.

w czasie około 750 przed Chr. Nie wiemy, jaka kara spotka autora za taką bezstronność, stwierdzamy tylko fakt, historyk niemiecki hitlerowiec, przyznaje odwieczne zasiedlenie Słowian na ziemiach nadodrzańskich.

Z jakiegokolwiek punktu będziemy rozpatrywali nasze prawa do ziem nad Odrą, czy weźniemy pod uwagę sprawę osadnictwa polskiego i niemieckiego, czy też sięgniemy dalej wstecz, do zagadnienia Słowian i Germanów, zawsze dojść musimy do wniosku, że nasze prawa są o wiele starsze i bez porównania większe. Jako Polacy byliśmy nad Odrą już w VI wieku po Chr., gdy Niemcy zaczęli tu przenikać drobnymi grupami dopiero w 600 lat później, jako Słowianie siedzieliśmy tam już na trzynaste wieki przed Chr., gdy pierwsi Germanie (zresztą bynajmniej nie przodkowie Niemców) przybyli tam najwcześniej w I. wieku przed Chr. Jeżeli więc dziś naród polski, w związku z powaleniem na obie łopatki hydry niemieckiej przez zwycięską armię radziecką i sprzymierzone z nią wojsko polskie domaga się ziem nad Odrą i Nisą, to nie jest to objaw imperializmu czy szalu zaborczego, lecz tylko pragnienie odzyskania odwiecznych naszych dzierżaw, życzenie powrotu do prastarego naszego dziedzictwa jako Polaków i Słowian równocześnie.

Józef Kostrzewski

Polska Czechosłowacja

Moskwa, 21.-3. (TASS). Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w ZSRR publikuje następujący komunikat oficjalny:

„Rząd Czechosłowacki naznaczył na stanowisko Posła przy Polskim Rządzie Tymczasowym w Warszawie p. Józefa Heiret, a Polski Rząd Tymczasowy naznaczył na stanowisko Posła przy Rządzie Czechosłowackim p. Stefana Wierbłowskiego.

Nowy ambasador radziecki w Belgii

Moskwa, 21. 3. — Ambasadorem Związku Radzieckiego w Belgii mianowany został p. M. Siergiejew.

Pani Churchill odwiedzi Związek Radziecki

London (TASS). — Małżonka angielskiego premiera, pani Churchill, twórczyni „Funduszu Pomocy dla Rosji“, w najbliższym czasie przyjedzie do Związku Radzieckiego na zaproszenie rządu, oraz Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca.

Anglicy zdobyli... kopalnię rubinów

London, 21. 3. — W Birmie wojska angielskie zajęły miejscowość Mogok — słynną z kopalni rubinów.

Mandalay zajęte

London, 21. 3. — Wojska hinduskie zdobyły port Dafrin — ostatni punkt oporu wojsk japońskich w Mandalay (Birma). Tym samym miasto zostało całkowicie zajęte.

Amerykanie wylądowali na wyspie Panay

London, 21. 3. Wojska generała Mac Artura wylądowały na wyspie Panay, jednej z większych wysp archipelagu filipińskiego, położonej na północny zachód od wyspy Mindanao. Pomimo oporu, wojska amerykańskie posuwają się naprzód i znajdują się w odległości 10 km od Iloilo — największego miasta na wyspie.

Na wyspie Luzon (Filipiny) zdobyty został fort San-Fernando.

Reforma rolna na Węgrzech

Debrecen (TASS). Dnia 17 marca Rząd Tymczasowy na Węgrzech uchwalił ustawę o reformie rolnej. Minister rolnictwa przedstawił Radzie Ministrów projekt dekretu o likwidacji wielkich majątków ziemskich i o obdarzeniu ziemią biednych i nie posiadających ziemi chłopów.

Pogrzeb 400 ofiar hitlerowskich

Katowice (Polpress). W Katowicach odbył się pogrzeb 400 Polaków i cudzoziemców, zamordowanych ostatnio przez Niemców.

Na cmentarzu w Jarocinie spoczęło pięciu lotników amerykańskich

Jak donosi Polpress w Jarocinie wybrano Miejską Radę Narodową. Burmistrzem miasta został ob. Adam Siudniak, starostą powiatu ob. Mieczysław Piosik. Powołano do życia również gminne Rady Narodowe.

Na terenie miasta wre praca organizacyjna. Czynne są dwie spółdzielnie „Rolnicza“ i „Społem“, uruchomiono dwie szkoły powszechne i dwa przedszkola, zaś w najbliższych dniach otwarta zostanie Szkoła Zawodowa. Do miejscowego gimnazjum odbywają się egzaminy wstępne.

Miasto przed niedawnym czasem obchodziło żałobną uroczystość. Na miejscowym cmentarzu pochowano pięciu lotników amerykańskich, którzy zginęli śmiercią lotników podczas przymusowego lądowania w okolicy Jaraczewa.

Rodacy!

Czy nas nie wstyd!? Już prawie miesiąc jak jesteśmy wolni, a na każdym kroku spotykamy ślady zaborcy. Usuńmy niemieckie nazwy ulic i stare napisy. Czy nie nakazuje nam tego sumienie? Czy może czekamy na specjalne zarządzenia władz? Niech w polskim Poznaniu zniknie wszystko co niemieckie!

Polski Związek Zachodni

Ziemia Wielkopolska przygarnęła szczątki rosyjskiego bohatera

Moment zniesienia trumny z szczątkami gen. Czernowa z samochodu na miejsce wiecznego spoczynku.

Foto Kitzmann

W ubiegły wtorek odbyła się żałobna uroczystość, związana z pogrzebem zmarłego generała-majora Armii Czerwonej, Wiktora Georgiewicza Czernowa. W holu Teatru Polskiego, gdzie złożono trumnę ze zwłokami poległego, rozbrzmiały dźwięki marsza żałobnego.

Wśród szpalery kompanii honorowej Armii Czerwonej i Milicji Obywatelskiej, zniesiono na barkach oficerów rosyjskich trumnę do samochodu — po czym kondukt żałobny ruszył na plac Stalina. Czoło stanowił poczet sztandarowy dywizji i oficer niosący na póduszcze liczne odznaczenia zmarłego. Za trumną postępowała żona zmarłego, w mundurze oficera Armii Czerwonej, w towarzystwie komendanta miasta pułkownika Smirnowa i jego sztabu. Za kompanią honorową rosyjską i kompanią Milicji Obywatelskiej postępowali przedstawiciele władz polskich z wicewojewodą dr Widy-Wirskim, wiceprezydentem miasta porucznikiem ob. Kędzierskim i naczelnikiem Wojewódzkiego Urzędu Informacji i Propagandy porucznikiem Tomaszewskim na czele. Przed złożeniem trumny do grobu przemówił komendant miasta pułkownik Smirnow kreśląc prostymi słowami szlachetną postać zmarłego generała, jego za-

ślugi wobec Armii Czerwonej i Związku Radzieckiego. Najwyższe odznaczenia wojskowe i państwowe świadczą o bohaterstwie i poświęceniu zmarłego. Następnie przemawiali najbliżsi towarzysze broni: major Guskow i kapitan Stepanow. Jako Pełnomocnik Rządu Rzeczypospolitej Polski w podniosłych słowach pożegnał zmarłego generała wicewojewoda dr Widy-Wirski, podkreślając, że gdyby nie bohaterstwo i poświęcenie żołnierzy i oficerów Armii Czerwonej byłibyśmy dotąd pod jarzmem wroga, a los naszego pokolenia byłby przesądzony. Toteż w kornym hołdzie oddał imieniem województwa i miasta należną cześć zmarłemu. Z kolei przemawiali przedstawiciele „Wici“ kapitan Musejkin, ob. Jurczak z Polskiej Partii Robotniczej oraz ob. Ingłot ze Stronnictwa Ludowego.

Przy salucie karabinów kompanii honorowych złożono trumnę ze zwłokami generała Czernowa na wieczny spoczynek. Przy dźwięku hymnu rosyjskiego pochylili się nad mogiłą sztandary organizacji polskich — złożono wieńce a zgromadzona publiczność milczeniem oddawała cześć bohaterowi.

W hołdzie pośmiertnym

Generałowi-majorowi Czernowowi, bohaterowi Związku Radzieckiego

(Zamiast mowy żałobnej nad mogiłą)

Milkną słowa i kornie pochylają się głowy wobec majestatu śmierci.

Serca nasze opanowuje przedziwna cisza skupienia. Sercem tylko rozpacz wstrząsa wobec bolesnej rzeczywistości.

Odszedł na zawsze Generał Wiktor Czernow. Bezlitosna śmierć zabrała go w zaświaty. W kwiecie wieku, lecz w blasku zwycięstw i na polu chwały zginął — jako bohater.

Myśl wraca pamięcią do żywego bojownika Ojczyzny i wskrzesza jego postać.

Generał Czernow płonąc czystą miłością do swojej Ojczyzny, ukochał ją nade wszystko. Państwu, Narodowi i Armii Czerwonej poświęcił cały swój szlachetny żywot, pełen ciężkiej pracy, trudów wojennych, zaparcia się siebie. Od szarego żołnierza idąc po szczeblach drabiny wojskowej, dostąpił poprzez pracę, męstwo i odwagę rangi generalskiej. Jako dowódca dywizji, której sztandar dumnie dzierży honor jego imienia i jego żołnierzy, przybywa z bohaterскими pułkami do Polski, by przynieść z nimi i nam pochodnię wolności.

Okryty chwałą zwycięstw, w których cieniu kryją się zażarte walki, poświęcenie i sztuka dowodzenia, zdobywa

Kowel, Siedlce, naszą Pragę i dalej poprzez Piłę idzie aż pod Szczecin. Jak tyłu innych najszlachetniejszych synów bratniego nam narodu słowiańskiego, szedł Gen. Czernow w bój z nieugiętą odwagą i uśmiechem na ustach, zaparty w ideał braterstwa i wolności. Szedł z dywizją swą na czele, po nowe rubieże prastarych ziem polskich, szedł dla naszej sprawy, aż bezlitosny los zabrał go z grona żywych bojowników wspólnej sprawy.

Umarł jednak tylko ciałem, duch zaś jego żyje w sercach żołnierzy, których ta wielka strata zapalać będzie do tym większego wysiłku w walce z wrogiem, aż do ostatecznego zwycięstwa.

W tej smutnej chwili, kiedy uczucia nasze łączą się w bezgranicznym hołdzie dla tych bohaterów Armii Czerwonej, którzy w ofierze życia nawet złożyli na ołtarzu ojczyzny, oddajemy Tobie, Generale Czernowie, hołd i cześć, za męstwo, za odwagę i za ofiarę, jakąś dla nas poniósł.

Niechaj polska ziemia, której jęki niewoli usłyszałeś i pośpieszyłeś jej z pomocą, współdziałając w jej wyzwoleniu — lekką ci będzie.

W mogile ciemnej, śpij na wieki!

Uroczysta inauguracja roku akademickiego w Krakowie

Kraków (Polpress). W auli Uniwersytetu Jagiellońskiego odbyła się uroczystość inauguracyjna roku akademickiego.

W uroczystości wzięli udział Naczelny Dowódca W. P. gen. broni Rola-Żymierski, ks. metropolita Sapieha oraz przedstawiciele władz i nauki.

Uroczystość poprzedziło nabożeństwo w kościele św. Anny, celebrowane przez ks. biskupa Godlewskiego.

W czasie otwarcia Akademii wygłosił przemówienie Rektor Wszechnicy Jagiellońskiej prof. L. Plewiński i prof. Szefer.

Inauguracyjny wykład prof. Marchlewskiego otworzył rok akademicki 1945 r.

Pierwszy „Czwartek Literacki...“

W czwartek 22 bm. o godzinie 15.30 odbędzie się inauguracyjny „CZWARTEK LITERACKI“ w Teatrze Polskim w Poznaniu, zorganizowany przez Związek Zawodowy Literatów i redakcję czasopisma literackiego „ZDROJE“. W programie: przemówienia przedstawicieli Zawodowego Związku Literatów i przedstawicieli władz, koncert skrzypcowy oraz recytacje autorskie literatów poznańskich.

Dekret regulujący prawa obywatelskie

Sprawa „Leistungs-Polaków“ i „Volksdeutsche“

W sprawie tzw. Leistungs-Polaków Polski Związek Zachodni podaje nam co następuje:

Bolesna ta i drażliwa sprawa została obecnie ostatecznie rozstrzygnięta i to przez najwyższe czynniki. Mianowicie na mocy dekretu Rady Ministrów z dn. 28. 2. 45 Dz. Ust. nr 7 poz. 30 obywateli Państwa Polskiego wpisani po dniu 31. 8. 1939 na obszarach Rzpl. Polskiej, wcielonych przemocą przez okupanta do Rzeszy Niemieckiej oraz na obszarze b. wolnego m. Gdańska do 3-ej lub 4-tej grupy niemieckiej listy narodowej (Deutsche Volksliste) lub do grupy tzw. L-Pole posiadają pełnię praw obywatelskich, jeżeli wciągnięci zostali na te listy wbrew swojej woli lub pod przymusem, a swoim zachowaniem się wykazali polską odrębność narodową.

W myśl dalszych postanowień powyższego dekretu wszystkie wyżej uprzywilejowane przez Niemców osoby, które ukończyły 14 lat, winne złożyć właściwej władzy administracji ogólnej I Instancji deklarację wierności Narodowi i Demokratycznemu Państwu Polskiemu. Przy złożeniu takiej deklaracji, której tekst ustali Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami, władza Administracyjna wyda składającemu odpowiednie zaświadczenie. Tekst zaświadczenia i termin składania deklaracji na poszczególnych obszarach Państwa ustali również Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z interesowanymi Ministrami.

Kto nie złoży deklaracji będzie postawiony na wniosek organów Władz Administracji Publicznej lub Bezpieczeństwa Publicznego przed sąd grodzki, który orzeknie umieszczenie obwinionego na czas nieoznaczony w miejscu odosobnienia (w obozie), poddanie przymusowej pracy, utratę na zawsze praw publicznych oraz obywatelskich praw honorowych tudzież konfiskatę całego jego mienia. W pewnych okolicznościach sąd może orzec także konfiskatę mienia bliskich członków rodziny żyjących z obwinionym.

Dekret nakłada dalej na wszystkich obywateli obowiązek powiadomienia władz bezpieczeństwa o osobach o których wiedza, że z własnej woli zostali wpisani do 3-ej lub 4-tej grupy niemieckiej listy narodowej względnie stali się Leistungs-Polakami, lub że zachowanie się tych osób w okresie okupacji nie dało się pogodzić z polską odrębnością narodową.

W ten sposób sprawa Leistungs-Polaków tak żywo obchodząca całe społeczeństwo wielkopolskie została definitywnie załatwiona i należy jedynie teraz odczekać wyznaczenia przez władze administracyjne terminu do składania deklaracji.

Wolna Trybuna Czytelników

Błaczęgo istnieją różnice w dostawie prądu elektrycznego?

Przed tygodniem dowiedzieliśmy się na skutek informacji Miejskich Zakładów Użyteczności Publicznej, że w najbliższych dniach mieszkańcy miasta otrzymają prąd elektryczny. Wiadomość ta przyjęta została przez wszystkich z prawdziwą ulgą, tym więcej, że szczupły zapas świec lub karbidu jaki ten i ów posiadał już dawno się skończył.

Istotnie po kilku dniach w niektórych domach ukazało się zbawcze światło, a radość mieszkających w sąsiedztwie tych domów rosła. — Nareszcie i my otrzymamy światło — mówiono. Tymczasem... tymczasem okazało się, że radość była przedwczesną. Zjawili się bowiem urzędnicy i monterzy, którzy zamiast uruchomić światło, zaplombowali główne liczniki w niektórych domach i ku zdziwieniu mieszkańców oznajmili, że „prąd dostarczany będzie tylko tym domom, w których mieszka lekarz względnie wyższy urzędnik państwowy“.

Że oświadczenie to nie jest tak ściśle respektowane przez samych urzędników elektrycznych, o tym fakcie włączenia prądu także i w tych domach, gdzie nie mieszkają lekarze czy wyżsi urzędnicy, a mieszkańcy ich umieli w ten czy inny sposób zdobyć sympatię wysłanych z elektrowni urzędników.

Pewne jest jedno, że wszyscy pracujący dzisiaj pomnażają dorobek Polski demokratycznej i jako tacy winni również korzystać z dobrodziejstw użyteczności publicznych. Jest to tym więcej palącą sprawą, że ludzie ci jedynie godziny wieczorne mogą poświęcać pracy samokształceniowej, do której — w wielu wypadkach — mogli zasiąść dopiero po pięć i pół letniej niewoli. Również i obywatelki zatrudnione pracą i zajmujące się poza nią gospodarstwem domowym, mogą dla niej wykorzystać jedynie godziny wieczorne.

Czyby zatem miarodajne czynniki nie zechciały wejrzeć w sprawę i zmienić ją choćby w tym sensie, aby w wszystkie domy posiadały światło elektryczne, wyznaczając jednocześnie pewne normy zużycia prądu.

Powyższą sprawę oddajemy pod uwagę Zarządu Elektrowni w tej nadziei, że rozpatrzy on i rozwiąże sprawę ku ogólnemu zadowoleniu.

Równocześnie proszeni jesteśmy przez urzędników, mieszkańców domu przy ulicy Śniadeckich 30, o zwrócenie się do elektrowni w sprawie włączenia prądu. — Redakcja.

Gdzie podziła się lista Konfidentów Gestapo?

W ruinach byłej siedziby Gestapo — Domu Żołnierza znaleziona została lista, zawierająca wnioski i fotografie Polaków konfidentów Gestapo. Listę tę znalazła oddał w I-szym komisariacie Milicji Obywatelskiej przy ul. Ratajczaka, jednak mimo jego nalegań, sprawa nie została rozpatrzona i prawdopodobnie poszła w zapomnienie. Ponieważ kwestia ta jest ważna i może dopomóc do wykrycia rzekomych Polaków, którzy oddawali usługi „Gestapo“, zwracamy na nią uwagę miarodajnych władz.

W związku z tym nasuwa się uwaga, czy ruiny Domu Żołnierza zostały zabezpieczone, ze względu na możliwość znalezienia innych podobnych dokumentów?

Zarządzenie Rejonowej Komendy Uzupełnień

Rejonowa Komenda Uzupełnień na miasto Poznań przesyła następujące zarządzenie:

Wzywam do stawienia się w Rejonowej Komendzie Uzupełnień Poznań-miasto, ul. Matejki 58 — pokój 30 — w dniu 22 i 23 marca br. mężczyzn rocznika 1925 do 1895 włącznie, zamieszkających na terenie miasta Poznania, niżej wymienionych kategorii:

Oficerów, podchorążych, inżynierów i techników budowlanych, którzy pracowali w byłym Wojsku Polskim przed 1 września 1939 r. w Okręgowych i Rejonowych Zarządach Kwaterunkowo-Budowlanych.

Rejonowy Komendant Uzupełnień
(—) S z p y t k o, ppor.

Uruchomienie przemysłu na cele potrzeb wojennych

We wtorek 20 bm. o godz. 10-tej odbyła się w sali kina „Wolność“ przy ul. Walki Młodych konferencja zwołana przez Okręgową Komisję Związków Zawodowych i PPR w sprawie uruchomienia fabryk przy udziale przeszło pięciuset osób. Zebranie zajął sekretarz wojewódzki PPR, ob. Kalinowski i wygłosił referat, omawiając w pierwszej jego części zagadnienia polityczne, wynikające ze zwycięstwa Armii Czerwonej, w drugiej zaś części poruszył sprawę uruchomienia fabryk poznańskich na cele potrzeb wojennych i Państwa. Prelegent wezwał Rady Załogowe do podjęcia inicjatywy i objęcia kierownictwa fabryk tam, gdzie jeszcze nie zamianowano dyrekcji z ramienia Wydziału Przemysłu i Handlu.

W dyskusji poruszono sprawę aprowi-

zacji, rekwizycji wojennych, mieszkaniową i zaopatrzenia w siłę i światło.

Przemawiali delegaci Rad Załogowych Zakładów Cegielskiego, Erge-Motor, Huty Szklanej w Antoninku, Dyrekcji Poczty i Telegrafów, Miejskich Zakładów i firm budowlanych. Poruszono także sprawę cen. Ob. Kalinowski wyjaśnił, że w myśl umowy Rządu Tymczasowego ze Związkiem Radzieckim — wszelkie urządzenia fabryk pobudowanych przez Niemców na terenie Polski po wrześniu 1939 r. podlegają rekwizycji na rzecz Związku Radzieckiego. W przyszłości Związek Radziecki za to przyjdzie Polsce z pomocą, tak jak już teraz wspomaga Warszawę żywnością i przejęciem połowy kosztów odbudowy stolicy.

Dyskusja wyjaśniła wiele spraw i należy mieć nadzieję, że wszelkie trudności znajdą rozwiązanie. (Polpress).

Przez kursy dokształcające do kwalifikacji czeladniczych i mistrzowskich

W trosce o dokształcenie szerokich rzesz polskiej młodzieży pracującej zawodowo, — Izba Rzemieślnicza w Poznaniu przy współudziale i pomocnej współpracy Kuratorium Okręgu Szkolnego, Zarządu Miejskiego oraz Związków Zawodowych — przystąpiła do wstępnych prac nad otwarciem kursów dokształcających oraz Publicznej Szkoły Dokształcającej Zawodowej. Przy ul. Działyńskich, w dawniejszej Szkole Wydziałowej powstał już ośrodek kształcenia zawodowego centralizujący w sobie organizację metod pracy.

W głównej mierze chodzi o masy uczniów i czeladników najrozmaitszych zawodów, którzy za czasów okupacji byli zatrudnieni w fabrykach i warsztatach niemieckich, aby pogłębić ich teoretyczne wykształcenie zawodowe. Nic nie stoi na przeszkodzie temu by uczniowie mający pewien czas pracy zawodowej za sobą, mogli ten czas wliczyć do dalszej nauki odbywającej się obecnie, czy w najbliższej przyszłości w warsztacie polskim. Przeszkodą mogłaby być tylko specjalizacja w jednej gałęzi produkcji masowej. Są to jednak sprawy dotąd nie przedyskutowane

i definitywnie nie ustalone. W interesie całego społeczeństwa leży by w najkrótszym czasie wyszkolić największą ilość nowych rzemieślników i mistrzów o możliwie wybitnych kwalifikacjach i o wysokim poziomie wiadomości teoretycznych.

Kursy będą się odbywać przez cały dzień. W zależności od zawodu odbywać się będą dwa lub trzy razy tygodniowo i są w taki sposób pomyślane, że uczniowie lub czeladnicy będą mogli pracować zawodowo. Kursy trwać będą do pół roku i przygotowywać będą do egzaminów czeladniczych i mistrzowskich. Zainteresowanie kursami jest ogromne. Dotychczas zgłosiło się blisko 2000 osób. W najbliższych dniach otwarte zostaną kursy czeladnicze dla działów: metalowego, odzieżowego, budowlanego i drzewnego. Reszta kursów zacznie swą działalność w ciągu najbliższych dwu tygodni.

Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa zorganizowana będzie według dawnych wzorów i z tym samym programem, jaki obowiązywał przed wojną. Uczniów przyjmować się będzie z chwilą zorganizowania się rzemiosła poznańskiego.

Przydział artykułów żywnościowych

A I/II karty na ziemniaki; 2 kawałki mydła lekkiego na odcinek C 3/45 karty na mleko.

Wyrównanie przydziału pomiędzy kat. I i II nastąpi w ciągu dekady kwietniowej. Ze względu na szczupłe zapasy, niektóre artykuły otrzymują tylko dzieci, które mają w tym wypadku pierwszeństwo. Na początku przyszłego tygodnia nastąpi dodatkowy przydział artykułów żywnościowych z okazji Świąt Wielkanocnych.

Rejestracja osób wywiezionych do obozów Koncentracyjnych

W celu ustalenia liczby ofiar wywiezionych do obozów koncentracyjnych oraz ilości osób, które tą akcją najciężcy zostały bezpośrednio i pośrednio dotknięte, wzywa się obywateli stoł. m. Poznania do zgłaszania tych osób. Zgłoszenie winna uskuteknić najbliższa rodzina wywiezionego a w wypadku powrotu wywieziony osobiście.

Osoby zgłaszające są zobowiązane podać liczbę dzieci do lat 16-tu, które były na utrzymaniu wywiezionych. Akcja ta, którą interesuje się Miedzyministerialna Komisja Opieki nad zwolnionymi z obozów hitlerowskich, musi być przeprowadzona do 30 marca br. tak, że ostateczny termin zgłaszania upływa 29 marca br.

Zgłoszenie dotyczy również osób, które w obozach koncentracyjnych postradały życie.

Rejestracji dokonywać należy w Oddziale III. Wydziału Pracy i Opieki Społecznej Zarządu stoł. m. Poznania, ul. Niegolewskich 17, w godzinach od 8—12-tej.

Rejestracja inwalidów

Referat Spraw Inwalidzkich przy Starostwie Powiatowym w Poznaniu rozpoczyna rejestrację:

1. inwalidów wojennych;
2. inwalidów wojskowych;

Rejestracja lekarzy

Izba Lekarska w Poznaniu wzywa wszystkich lekarzy do rejestracji i wypełnienia kwestionariusza. Formularze wydaje Izba Lekarska w Poznaniu mieszcząca się tymczasowo w gmachu wojewódzkim przy ul. Marszałka Focha 92. Lekarze mieszkający na prowincji odbierają formularze u lekarzy powiatowych, gdzie dopełniają rejestracji.

Zakładanie cechów jest niedozwolone

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych na województwo poznańskie podaje do wiadomości, że w nowej strukturze organizacyjnej Związków Zawodowych nie przewiduje się cechów rzemieślniczych i zakładanie ich jest niedozwolone. Cechy, które ewentualnie zawiązały się przy tutejszej Izbie Rzemieślniczej należy uważać za rozwiązane. Zarządy tych cechów zechcą zgłosić się w godzinach od 10—12-tej w Sekretariacie Okręgowej Komisji Związków Zawodowych przy ul. Bukowskiej 20.

Przydział mleka na świadectwa lekarskie

Wydział Pracy i Op. Społ. Zarządu stoł. m. Poznania podaje do wiadomości, że karty mleczne na zaświadczenie lekarskie wydaje Oddział III Wydziału, ul. Niegolewskich 17 w godz. urzędowania od 8—12 wzgl. 14—16-tej.

W Poznaniu marka niemiecka jest ważnym środkiem płatniczym

W związku z trudnościami walutowymi Zarząd Miejski podaje do wiadomości, że na terenie miasta Poznania marka niemiecka pozostaje w dalszym ciągu płatniczym środkiem obiegowym.

Obwieszczenie

Delegata Ministra Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia w sprawie przywrócenia polskich przepisów o ochronie pracy.

Z polecenia Ministra Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia obwieszcza, co następuje:

1. Tracą moc prawną wszystkie przepisy niemieckie z zakresu prawa pracy, wydane bezprawnie przez okupantów. W miejsce ich wstępują przepisy polskie, wydane przed 1 września 1939 r. oraz postanowienia ustaw i dekrety wydanych przez Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, Krajową Radę Narodową oraz Rząd Tymczasowy Rzeczypospolitej.

2. W szczególności wzywam wszystkich pracodawców do bezwzględnego przestrzegania polskich przepisów o umowie o pracę, o czasie pracy i o urlopach. Nadzór nad przestrzeganiem tych przepisów sprawuje Inspektor Pracy X. Okręgu, 59 i 60 Obwodu w Poznaniu, ulica Dąbrowskiego 35/37.

3. Przepisy o czasie pracy obowiązują w brzmieniu pierwotnym. W ten sposób Rząd Polski usuwa szkodliwie dla klasy pracowniczej naleciałości systemu sanacyjnego. W związku z tym przypominam, że wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych powyżej 8 godzin dziennie należy wypłacać z dodatkiem 50%, za pracę w niedzielę, święta i powyżej 10 godzin dziennie z dodatkiem 100%. Za wypłatę właściwie obliczanych zarobków odpowiedzialny jest kierownik zakładu pracy, zgłoszony w Inspektoracie Pracy. Stosowanie pracy w godzinach nadliczbowych wymaga zgody Inspektora Pracy.

4. Okresy wypowiedzenia dla robotników wynoszą 2 tygodnie, dla pracowników umysłowych 3 miesiące kalendarzowe, o ile umowa została zawarta na czas nieokreślony. Te przepisy tak jak i inne, nie uległy zmianom. Przypominam również, że nie wolno zatrudniać młodocianych poniżej 15 lat życia i że zatrudnianie młodocianych poniżej 18 lat życia należy zgłaszać Inspektorowi Pracy.

Delegat Ministra Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia
(—) W. Walewski

Uwaga, sprzedawcy gazet Kioskarze i inwalidzi wojenni!

Związek Sprzedawców Gazet i czasopism Ziem Zachodnich zwołuje na sobotę, dnia 24 bm. o godz. 13-tej w sali Komisji Związków Zawodowych w Poznaniu ul. Bukowska 20 nadzwyczajne zebranie. Na zebranie zaprasza się wszystkich byłych i obecnych sprzedawców gazet, kioskarzy z Poznania i prowincji. Również zaprasza się wszystkich tych, którzy w przyszłości pragnęliby objąć kioski gazetowe na zajętych terenach.

Komitet Organizacyjny.

Pierwszy wiosenny bieg na przelaj

Wiosenny bieg na przelaj na terenach podmiejskich miasta Poznania organizuje Zarząd Wojewódzki Związku Walki Młodych dla wszystkich sportowców zrzeszonych i niezrzeszonych w ZWM-ie. Wzywamy wszystkich sportowców w wieku od lat 16-tu do 21 do gromadnego wzięcia udziału w tej pierwszej publicznej imprezie na terenie naszego miasta. Prasa biegu wynosi około 3000 m.

Nad imprezą powyższą raczył objąć ob. Wiceojewoda dr Widy-Wirski protektorat.

Zgłoszenia na bieg przyjmują wszystkie Kola dzielnic ZWM-u oraz biuro Wydziału Wychowania Fizycznego przy Wojewódzkim Zarządzie Związku Walki Młodych, Poznań, ulica Armii Czerwonej 1, do piątku, dnia 23 bm. godz. 10 przed południem.

Rejestracja byłych urzędników Prokuraturii Generalnej

Prokuratura Generalna, Oddział w Poznaniu zawiadamia, że z polecenia swych władz przełożonych podejmie w najbliższym czasie działalność. W związku z tym wzywa się wszystkich urzędników zatrudnionych w Prokuraturze Generalnej w dniu 1. 9. 1939, którzy mają za miar dalej w tym urzędzie pracować, do rejestrowania się. Rejestrację przeprowadza się przy ul. Grunwaldzkiej 54, m. 6, w godzinach od 10-tej do 12-tej.

Ceny na artykuły spożywcze

Wojewódzki Wydział Aprowizacji i Handlu ustalił już ceny najważniejszych artykułów spożywczych dla obszaru całego województwa. Ceny są wprawdzie wyższe od obowiązujących okresu okupacji, utrzymują się jednak w granicach, nie przekraczających możliwości finansowych szerokiego ogółu.

Poniżej zamieszczony cennik na mięso i przetwory mięsne ustala ceny detaliczne, po których towar winien docierać do rąk konsumenta. — Cennik na ziemniaki i nabiał zawiera ceny, jakie otrzyma producent, cenę hurtową po jakiej nabywać będzie towar przetwórcza względnie rozdzielca i cenę detaliczną.

Cennik na mięso i przetwory mięsne

Wolowina	za kg
zrazówki (wołowina na pieczeń z kośćmi), ogonówka, kula	3,—
zrazówka (bez kości, wołowina na pieczeń, ogonówka, od kuli	4,—
mięso na rosół z kośćmi, wysokie żebro, cienkie żebro, karkówka, mostek, giez	2,80
rolady	4,20
roastbeeff z kością	3,80
roastbeeff bez kości	4,85
połędwica	5,80
siekane a la tartare	4,15
mięso mielone	3,20
kości	0,60
łój surowy	1,90
łój topiony	2,30
wątroba	4,—
nogi (za sztukę)	2,—
nerki	3,05
ozor z przelykiem	3,20
ozor bez przelyku	4,80
ogony wołowe	2,20
mózg	3,10
flaki, kałond wołowy	1,45
serce	2,55
pluca	1,10
wymiona	1,05

Wieprzowina	za kg
od szynki z kością	3,10
kotlet	4,—
kotlet kaslerski	4,30
karkówka świeża i peklowana	3,50
szynka z przedniej części	3,05
boczek	3,05
noga gruba świeża i peklowana ze stopką	2,15
noga gruba świeża i peklowana bez stopki	2,70
stopki	0,65
głowa bez gardlicy	1,30
okrasa z krzyża	2,05
sadło	3,05
smalec	3,85
okrasa wędzona	4,—
boczek wędzony	4,30
szynka gotowana (krojona)	6,40

	za kg
szynka surowa, wędzona (krojona)	7,20
tluszc od szynki (w całości)	5,20
tluszc od szynki (krojony bez skóry)	5,90
sznycel wieprzowy	4,80
kotlet (schab)	3,50
połędwica	4,80
mózg	4,65
nerki	3,20
wątroba	4,—
kości wieprzowe I gat.	0,80
kości wieprzowe II gat.	0,40
ogony i uszy (nieczyszczone)	1,45
pluca z sercem	1,60
zeberka	1,60

Cielęcina	za kg
od kuli	3,90
zeberka z nerką	3,90
łopatka	3,50
karkówka	3,10
boczek	3,05
giez	2,45
sznycel	6,25
kotlet krojony	4,25
kula bez kości	5,05
zeberka z nerką bez kości	5,05
łopatka bez kości	4,55
karkówka bez kości	4,—
boczek bez kości	4,—
wątroba	6,40
ozor z przelykiem	3,60
ozor bez przelyku	4,40
pluco z sercem	2,—
miker cielęcy	1,50
stopki (za sztukę)	0,60
kości cielęce	0,60

Skopowina	za kg
od kuli	4,05
zeberka	4,05
karkówka	3,55
boczek z łopatką	3,—
kotlet	4,45
łój surowy	1,90
łój topiony	2,30
wątroba	4,80
pluco z sercem	1,90

Wyroby mięsne	za kg
salceson	4,—
kielbasa polska	4,—
parzona	4,—
kaszanka w flaku	1,45
kaszanka z kotła	1,—
królewiecka	4,40
wątrobianka	4,40
metka	4,80

Wyroby pierwszej jakości	za kg
wątrobianka pasztetowa	6,40
myśliwska	5,60
krakowska	5,60
metka (herbacianka)	6,10
głowizna	4,95
parówki	4,80
szynkowa	6,40
ozorowa	5,75
galart II jakości	2,—

Cennik zakupu i sprzedaży za 100 kg obowiązujący na terenie województwa poznańskiego

Zboże:	cena producenta	cena spółdzielni skupu dla przetwórci
	zł	zł
żyto	27,50	30,—
pszenica	37,50	40,—
jęczmień	27,50	30,—
owies	26,50	29,—

	cena producenta	dla rozdzielej	dla konsumenta
	zł	zł	zł
Ziemniaki jadalne	9,—	10,—	13,—
		przy odbiorze od 50 kg wzwyż	
		powyżej 10 kg	15,—
		poniżej 10 kg	18,—

Słoma i siano:	cena producenta	dla rozdzielej	dla konsumenta
	zł	zł	zł
słoma żytnia prosta	9,—	10,40	16,—
słoma żytnia targana	5,—	6,40	10,—
słoma grochowa	7,50	8,90	14,—
słoma jęczmienna, owsiana, pszena	4,50	5,90	9,—
siano łąkowe I gat.	11,—	12,40	18,—
siano łąkowe II gat.	8,80	10,20	16,—
siano polne koniczynowe	13,—	14,40	20,—

Warzywa i inne okopowe:	cena producenta	dla rozdzielej	dla konsumenta
	zł	zł	zł
buraki jadalne czerwone	12,—		
marchew jadalna czerwona długa	9,—		
marchew jadalna krótka	10,—		
pietruska-korzenie	15,—		
cebula	40,—		
kapusta biała	25,—		
kapusta włoska	35,—		
kapusta różyczkowa	100,—		
kapusta modra	50,—		
jarmuż	24,—		
brukiew jadalna biała	6,—		
brukiew jadalna żółta	7,—		
rzodkiewka w pęczkach			
po 10 sztuk — za pęczek	1,—		
pietruska zielona w pęczk. po 20 g	0,30		
szczypiorek w pęczkach po 20 g	0,40		
rabarbar pędzony	150,—		
pora	60,—		
selera	50,—		
marchew biała i żółta	5,—		
kalarepa niebieska	35,—		

Producent otrzyma te ceny loco stacja załadowcza przy wagonowej dostawie, przy mniejszych ilościach producent zobowiązany jest odstawić towar loco składnica miejsca skupu. Koszty przewozu ponosi rozdzielca i dolicza je do ceny dla konsumenta.

Strączkowe:	cena producenta	dla rozdzielej wzgl. przetwórci
	zł	zł
groch żółty Viktoria I gat.	77,—	82,—
groch żółty Viktoria II gat.	71,—	76,—

Oleiste:	cena producenta	dla rozdzielej	dla konsumenta
	zł	zł	zł
mak	135,—		140,—
rzepak, rzepik ozimy i jary	75,—		80,—
siemię lniane	70,—		75,—
rydz-lnianka	55,—		60,—
proso	55,—		59,—
gryka-tatarska	60,—		65,—

Nabiał:	cena mleczarni	rozdzielca dla konsumenta
	za 1 ltr.	
mleko pełne	0,40	0,50
mleko chude	0,20	0,25
masło	za 1 kg 10,—	3,—
twarog świeży	za 1 kg 2,50	12,—
jaja — sztuka — dla producenta	0,40	0,75

Chleb:
za 1 kg 0,40

Na artykuły markowe cena niemiecka wyrażona w złotych podwyższona o 50%. Np. kostka bulionowa Maggi, która kosztowała Rm 0,03, obecnie zł 0,03 plus 50% zł 0,05 z zachowaniem skali kalkulacyjnej rozdzielej i konsumenta.

KOMUNIKATY

— Walne zebranie Związku Lekarzy. Tymczasowy pełnomocnik dla zorganizowania Związku Lekarzy zawiadamia nas, że w niedzielę, dnia 25 marca 1945 r. o godz. 15-tej w lokalu Okręgowym Komisji Związków Zawodowych w Poznaniu przy ul. Bukowskiej 20, odbędzie się Walne Zebranie Związku Zawodowego Lekarzy.

— Akademia Handlowa prosi o zwrot książek i dokumentów. Jak donosiliśmy, poznańska Akademia Handlowa w połowie kwietnia rozpocznie rok akademicki. Obecnie przyjmuje się zapisy na studia oraz rejestruje się byłych studentów.

Osoby, będące w posiadaniu książek, akt i dokumentów odnoszących się do Akademii Handlowej uprasza się o powiadomienie o tym Sekretariatu, którego biura mieszczą się w gmachu Izby Przemysłowo-Handlowej przy ul. Mickiewicza 31, pokój 18.

— Dyrekcja Teatru Wielkiego w Poznaniu uprasza wszystkich, w których posiadaniu znajdują się jakiegokolwiek przedmioty i rzeczy, będące własnością Teatru Wielkiego w Poznaniu a w szczególności: meble, kostiumy, nuty, instrumenty muzyczne, rekwizyty, maszyny itd., zabrane lub pozostawione przez Niemców — o natychmiastowy zwrot tychże do Dyrekcji Teatru Wielkiego. Osoby, które nie zwrócą rzeczy będących własnością Teatru Wielkiego narażają się na odpowiedzialność sądową.

— Baczność, muzycy! Dyrekcja Teatru Wielkiego w Poznaniu wzywa wszystkich muzyków, którzy pracowali już w teatrze lub tych, którzy mają zamiar pracować, do niezwłocznego zgłoszenia się w dyrekcji Teatru Wielkiego w celu ostatecznego skompletowania orkiestry. Próby rozpoczynają się niebawem.

— Zebranie organizacyjne administratorów domów odbędzie się w niedzielę, dnia 1 kwietnia br., o godz. 10-tej w b. Kasynie Oficerskiej przy ul. Bukowskiej 20. Obecność konieczna.

— Rejestracja pracowników firmy „Wiepofana”. Wzywa się pracowników firmy „Wiepofana” — Wielkopolska Odlewnia, fabryka narzędzi i maszyn w Poznaniu, do zgłaszania się celem rejestracji do dnia 30 bm. przy ul. Dąbrowskiego 81 w godzinach od 9-tej do 12-tej.

Pełnomocnik firmy

— Wezwanie. W czasie działań wojennych w dniu 6 lutego zaginęła umysłowo chora Teresa Wolniewicz, urodzona w Poznaniu 15. 10. 1919 r., małego wzrostu, ułomna. Ubrana była w suknię ciemno-zieloną i swetr granatowy, prócz tego dwa płaszcze: jeden w czerwonej kratce, a drugi granatowy z popielatym kołnierzem, czapkę brązową obszytą czarnym futrem. Prócz tego posiadała mufkę czarną, w której miała odcisk palca, wydany przez niemieckie władze. Kto by wiedział coś o jej losie, proszony jest o podanie wiadomości pod adresem: Poznań, ulica Kościelna 1, m. 5.

— Kto może wskazać adres ob. Kazimierza Śwignia, zamieszkałego ostatnio przy ul. Romana Szymbalskiego 4, niechaj zostawi wiadomość u ob. Majchrzaka przy ul. Chociszewskiego 29.

— Zgubiono. Ob. prof. dr Kazimierz Cwojdzinski, dyr. gimnazjum matematyczno-fizycznego im. Bergera, zamieszkały przy ul. Długiej 3, zgubił dokumenty niemieckie, stwierdzające przynależność polską. Znalazca proszony jest o zwrócenie dokumentów pod wymienionym adresem.

— Związek Zawodowy Pracowników w Handlu i Przemśle uprasza wszystkich tych, którzy zapisali się jako kandydaci na członków, o wypełnienie deklaracji członkowskich w Sekretariacie Związku, ul. Opalenicka 66, m. 5, w dni powszednie od 15-tej do 16-tej.

— Zebranie konstytucyjne Cechu Mistrzów Murarskich i Ciesielskich w Poznaniu odbędzie się w niedzielę, dnia 25 marca, o godz. 10-tej w sali posiedzeń „Strzechy”, przy ul. Seweryna Mielżyńskiego 23.

W Poznaniu utworzono Przymusowy Cech Lakierników

W ubiegłą niedzielę odbyło się zebranie lakierników poznańskich. W imieniu grona inicjatorów zagał zebranie ob. Dolski, przedstawiając potrzebę zawiązania cechu i ponownego podjęcia prac przerwanych wojną. Po krótkiej wstępnej dyskusji uchwalono otworzyć „Przymusowy Cech Lakierników na obwód Izby Rzemieślniczej Poznańskiej”. Wybór zarządu oraz obu komisji egzaminacyjnych zakończył pierwszą część zebrania.

W wolnych głosach poruszono konieczność ukarania pewnych osobników, którzy przed wojną prowadzili zawód lakierniczy na bezdroża, nadużywając imienia ówczesnego cechu do celów osobistych. Poza tym postanowiono w najbliższym czasie zwołać zebranie czeladzi lakierniczej, w Poznaniu dość licznej, celem utworzenia oddzielnej sekcji po myśli ustawy i gremialnego przystąpienia do Związku Zawodowego. Omówiono również zagadnienie do kształcenia czeladzi i sprawę egzaminów.

Zebrania plenarne będą się odbywać w niedzielę po piętnastym każdego miesiąca. Wzywa się wszystkich lakierników z powincji o podawanie adresów. Starszym cechu jest ob. Andrzej Rosiekiewicz Poznań, ul. Wierzbicice nr 58, m. 7, a sekretarzem ob. Czesław Dolski Poznań-Debiec, ul. Jesionowa 23, m. 4.

Brać szklarską czeka ogrom prac

Dnia 16 bm. odbyło się w Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu pierwsze zebranie Cechu Szklarzy. Licznie zgromadzonych mistrzów i czeladników powitali ciepłymi słowami cechmistrz obywatel Kurdelski oraz przedstawiciel Izby Rzemieślniczej obywatel Sobkowski. O stanie kasowym i o przebiegu inwentarza cechowego referował skarbnik — obywatel Leon Winiński. Ku ogólnemu zadowoleniu przyjęto do wiadomości, że wszystkie polskie akta, dokumenty a nawet książeczki wkładowe PKO przetrwały czas okupacji. Przejęto również niemieckie książeczki bankowe z bogatymi wkładami w walucie niemieckiej.